

ESQUELETS DE FORMIGÓ

Els queixals corcats





URBANISME

De la darrera festa del totxo els qui van enriquir-se amb l'especulació immobiliària en van treure una lliçó inoblidable: la societat espanyola està disposada a pagar-ne tota la factura sense piular. Ara que les dades ens alerten que la construcció torna a ser el refugi dels inversos, el país encara no ha resolt què fer amb els centenars de 'cadàvers urbans' que llangueixen arreu en silenci.

Per **J BARRULL**



CAMARASA.

Estructura de nau industrial al polígon de la C-13 abans d'entrar al poble.

A l'entrada del bufet lliure hi ha un rètol que ens adverteix: hem d'omplir-nos els plats amb quantitats assumibles, si tenim més gana podem repetir tantes vegades com vulguem. És igual, sempre hi ha qui considera que el preu que han pagat dóna dret a acumular tant menjar com sigui possible, prefereixen tirar-lo ells que haver de compartir-lo. L'època daurada de l'Aznarisme va coincidir amb una temporada d'acceleració global i aquí no van perdre el temps: liberalització del mercat immobiliari i reconversió de l'habitatge en un negoci inversor. Les classes populars tenien feina i es podien conduir cotxes esportius, les mitjanes fins i tot podien comprar-se un piset com a inversió perquè donava més rendiment que tenir-los parats al banc sense fer res. Tothom podia ballar, Espanya era una festa.

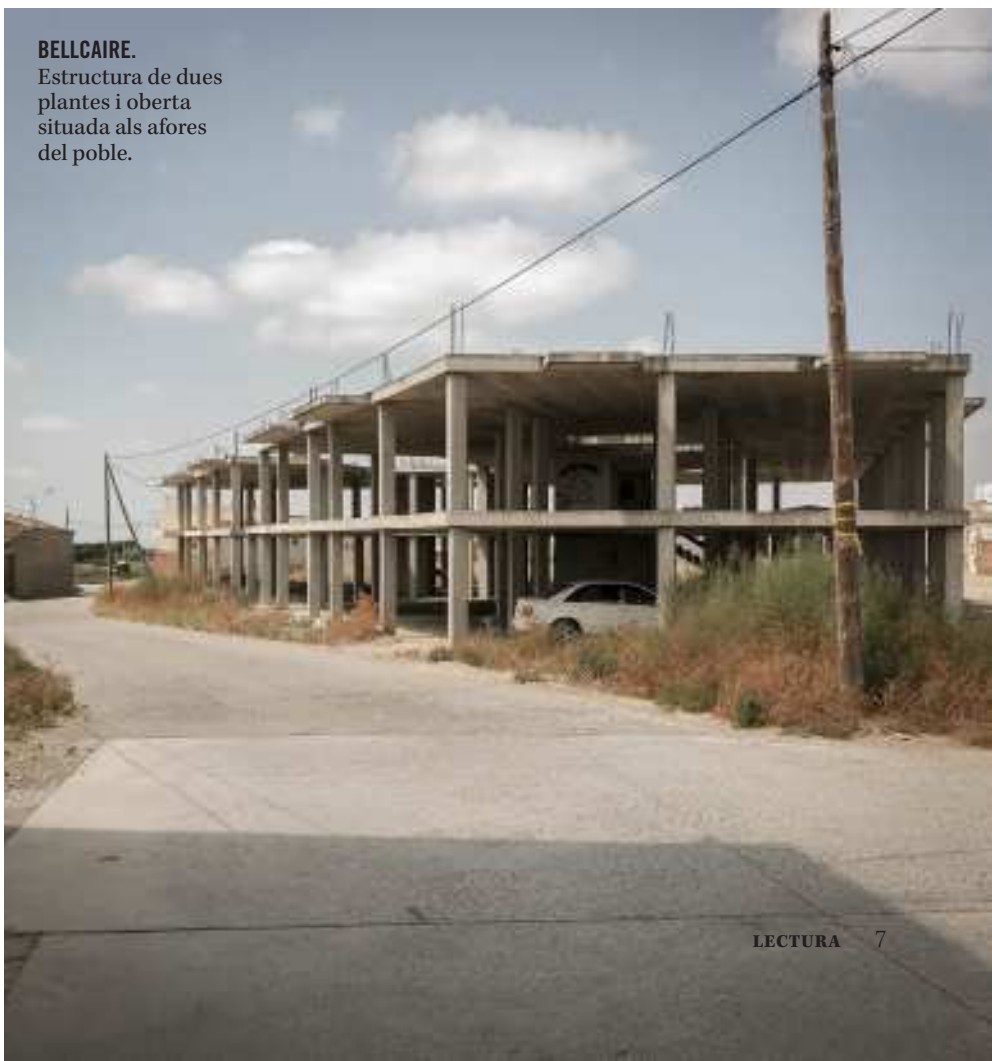
La música es va acabar de cop, la ressaca va ser antològica i els efectes devastadors. Acomiadaments, fallides, desnonaments, atur, precarietat, serveis públics al límit del col·lapse, deutes inassumibles i centenars d'obres parades i abandonades que esquitxen el paisatge urbà i recorden, a qui tingui fetge per vo-



LLEIDA. Promoció tapiada i en procés de degradació al barri de Pardiniyes



BALAGUER. Promoció d'apartaments atrapada per la crisi a la façana principal de la ciutat.



BELLCAIRE. Estructura de dues plantes i oberta situada als afores del poble.

ALCARRÀS.
Promoció de deu
cases adossades
abandonades als
afores del poble.





TORREFARRERA. Interior d'una casa adossada que s'ha deixat sense acabar.



LLEIDA. Dos blocs a mig fer i un solar al barri de Nogueroles.



LLEIDA. Estructures de blocs destinades a apartaments d'alt estandard a la Bordeta.



LLEIDA. Petit bloc a mig fer davant de l'estació de trens.

ler-ho comprendre, que la desmesura es paga. “En el millor dels casos van fer un projecte, van obtenir una llicència i com a molt van remoure la terra per fer els fonaments”, explica l'arquitecte de Lleida Eloi Juvillà, que actualment treballa a la Diputació de Barcelona. “Però en la majoria d'obres estem parlant que s'han abandonat estructures de formigó o blocs que pràcticament ja estaven en la darrera fase de construcció. El problema avui en dia és que, si algun ajuntament s'atreveix a intentar encarar el problema, es troba amb un marc legal molt complicat de resoldre.” La defensa que la legislació espanyola fa de la pro-

pietat privada quan aquesta entra en contradicció amb els interessos col·lectius, fa molt difícil resoldre aquestes situacions. “La llei permet una certa actuació municipal quan un constructor privat deixa un solar buit, per exemple, i si un ajuntament és prou valent per intentar defensar els interessos de la ciutat o del poble davant dels constructors que especulen, doncs tenen marge per actuar”, explica Juvillà. “Però una vegada l'obra ha començat, entra en una espècie de limbs administratius del qual no és fàcil sortir-ne.”

Això ho corrobora Ramon Llobera, arquitecte de Lleida i membre

URBANISME



AITONA. Gasolinera abandonada a l'entrada del poble.



TORREFARRERA. Promoció d'adossades inacabada.



VILANOVA DE LA BARCA. Promoció començada en mans de Solvia.



ALCARRÀS. La malesa es menja una promoció sencera.

de la junta del Col·legi d'Arquitectes de Lleida: "Amb un promotor volem recuperar una obra aturada per la crisi a Alcoletge i no és fàcil, l'aplicació de la normativa obliga a fer unes intervencions molt costoses prèvies a la recuperació de la llicència que d'entrada fa inviable tornar-hi. Les obres a mitges són un problema i a

vegades sembla que l'administració no hi vulgui posar solució." Llobera també explica que aquest any el Col·legi d'Arquitectes vol fer un inventari de totes les promocions aturades de Catalunya i que "la Taula de la Construcció tingui les dades a l'hora de reunir-se amb la Generalitat per trobar-hi una sortida".

Si bé els solars buits es poden reciclar temporalment amb usos públics com horts, pistes esportives o pàrquings, "els edificis mig construïts fan de mal reutilitzar", explica Juvillà. Des del col·lectiu d'arquitectes s'han fet jornades per debatre i buscar propostes, però aquestes sempre hauran de comptar amb la com-



TORREFARRERA.
Bloc sencer
abandonat en
la darrera fase
de construcció.

plicitat dels propietaris i una mirada generosa per part de l'administració pel que fa a les normatives, i tan una cosa com l'altra sembla complicat". Helena Guiu, arquitecte lleidatana que actualment treballa a Suècia, tempteja una altra sortida més expeditiva, en sintonia amb el col·lectiu d'arquitectes i urbanistes

N'Undo: "deconstruir i desmuntar". Sense que ningú no se'n faci càrrec, la majoria són obres irrecuperables perquè han patit vandalisme i robatoris, ja que els propietaris sovint han desaparegut o senzillament són bancs i constructors que se'n desenten, fer net és una opció que encara no s'atreveixen a dir

gaires en veu alta. Les administracions locals sovint es conformen amb tenir les finques tapiades per evitar mals majors i es resignen quan es fa evident que no poden cobrar-los ni l'IBI. En un país que va construir per sobre la de les seues necessitats, els inversos tornen a confiar en el ciment per atipar-se ràpid.